

Адміністративна правоздатність суб'єкта публічної адміністрації – це його здатність мати суб'єктивні адміністративні обов'язки і права у сфері публічного адміністрування, які передбачені нормами адміністративного права. Правоздатність починає існувати з моменту створення (призначення на посаду) суб'єкта публічної адміністрації, а припиняється з моменту його ліквідації (звільнення з посади).

Адміністративна дієздатність суб'єкта публічної адміністрації це юридична здатність суб'єкта публічної адміністрації своїми адміністративними діями самостійно реалізовувати набуті адміністративні обов'язки і права та нести за них відповідальність.

Складовою дієздатності є адміністративна деліктоздатність суб'єкта публічної адміністрації, що виражається в його юридичній здатності самостійно усвідомлювати свої вчинки та їх суспільно небезпечні (шкідливі) результати, відповідати за свої протиправні дії й нести за них юридичну відповідальність.

Для юридичних осіб публічної адміністрації правосуб'єктність, як правило, єдина – вона виникає з моменту створення (державної реєстрації) юридичної особи, припиняється з моменту ліквідації (виключення з державного реєстру) та відзначається спеціальним публічним характером.

Адміністративна дієздатність посадових осіб суб'єктів публічної адміністрації виникає з моменту призначення на посаду, хоча часто після цього ще потребується прийняття відповідної присяги [3].

Таким чином, категорії «адміністративний орган» і «суб'єкт публічного адміністрування» практично вважаються тотожними. Незважаючи на широку розрізненість адміністративних органів, усім їм притаманні спільні ознаки, які дозволяють їх диференціювати як такі. Ці ознаки зумовлені спільним функціональним видом діяльності – здійсненням публічного адміністрування.

Використана література:

1. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / Галуцько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. – 356с.
2. Публічне адміністрування: навчальний посібник / Ястремська О. М., Мажник Л. О. – Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 132 с.
3. Загальне адміністративне право: навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника – Київ: Ваіте, 2014. – 376 с.

Адаптація європейських стандартів державної служби в Україні

Коляда Т. А., к.ю.н., доцент, доцент кафедри менеджменту і адміністрування
Національного фармацевтичного університету
takolyada@ukr.net

Голубенко А. С., здобувач вищої освіти 2 курсу спеціальності «Адміністративний менеджмент» Національного фармацевтичного університету

Хоча питання державного управління перебувають у сфері компетенції національних урядів, законодавство Європейського Союзу впливає на національні системи держслужби і національне законодавство про державну службу. Імплементування практик європейської інтеграції може відбуватися із застосуванням

рекомендацій, сформульованих у відповідності з пріоритетами і показниками оцінювання державної служби. Державна служба – це особлива частина інтеграційного процесу до ЄС, так як не вироблені однозначні та жорсткі норми, якими б визначалася модель державного управління, що має бути запроваджена країнами, які виявили намір стати членом Євросоюзу.

У сфері державної служби аналізують такі показники: правовий статус державних службовців; правомочність, відповідальність та підзвітність держслужбовців; неупередженість та чесність державних службовців; професійність та стабільність держслужбовців; ефективність в управлінні та наявність дієвого кадрового контролю; розвиток ресурсів державної служби у сфері євроінтеграції [2].

Наявність єдиних принципів державного управління в країнах-членах Європейського Союзу не обмежує функціональні можливості державних органів і передбачає наявність гнучкості в питаннях організації держслужби.

Проте існує і перелік певних вимог щодо регулювання держслужби та її елементів, які мають наслідуватися і вітчизняною державною службою в межах: законодавчого регулювання держслужби; структури і моделей держслужби; системи призначення держслужбовців; оплати праці; прав та обов'язків; відповідальності держслужбовців.

Варто відзначити, що державній службі європейського адміністративного простору властивий ряд характеристик, якими визначаються сфери та напрями адаптування вітчизняної держслужби.

Практика Європейського Союзу засвідчує, що визначення сфери держслужби має відбуватися з урахуванням трьох критеріїв:

1) вертикальних меж, якими здійснюється поділ політичних та адміністративних посад («верхньої межі») і держслужбовців та працівників державного (публічного) сектору («нижньої межі»);

2) горизонтальних меж, якими визначається сукупність інститутів та органів, що підпадають під дію закону про держслужбу, наділені специфічним статусом та регулюються трудовим законодавством;

3) матеріальних меж, якими встановлюється перелік аспектів держслужби, регулювання яких може здійснюватися нормами інших законів. Наприклад, питання пенсійних виплат, тривалості робочого дня, святкових та вихідних днів тощо [3].

Управління державною службою повинне спрямовуватися на забезпечення основних конституційних цінностей (рівний підхід, справедливість та рівні можливості для вступу на держслужбу та просування по службі) за умови верховенства закону та із застосуванням конкурсних процедур задля відбору персоналу за його професійними та діловими якостями. Вищенаведене сприятиме наступному: забезпечуватиметься якісне надання адміністративних послуг; прийматимуться передбачувані рішення; організуватиметься надійне адміністрування державних справ; забезпечуватиметься професійність державної служби.

Управлінський досвід окремих країн Європейського Союзу засвідчує необхідність запроваджувати таку схему управління, яка могла б примусити держслужбовців якісно виконувати свою роботу, в тому числі гармонізуючи управління в усіх органах державної влади. Державна служба може вважатися спільною функцією управління державних органів, причому відбір та управління діяльністю держслужбовців слід здійснювати із застосуванням єдиних стандартів професійних і ділових якостей та на конкурсній основі.

Прийняття таких стандартів і здійснення контролю за процесом управління персоналом у державних установах – важливе завдання центрального органу з питань держслужби.

Отже, говорячи про адаптацію європейських стандартів державної служби в Україні слід: відшукати оптимальне співвідношення політичних і професійних посад в адміністраціях різного рівня; зменшити роль вертикальної адміністративної ієрархії; забезпечити розвиток функціональних органів; побудувати значну частину діяльності держслужби, базуючись на наданні спектру управлінських і адміністративних послуг корпусу професійних менеджерів; забезпечити максимально можливу відкритість у прийнятті управлінських рішень, що спрямовані на те, аби забезпечити потреби громадян, зокрема на основі застосування «клієнталістської» моделі діяльності держслужбовців, в основу якої покладена законодавчо визначена технологія надання адміністративних послуг; значно підвищити увагу до культурних і морально-етичних аспектів держслужби; реалізувати Концепцію з адаптації інституту державної служби в Україні до стандартів Європейського Союзу

Використана література:

1. Про державну службу: закон України від 10.12.2015 р. № 889-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.

2. Ващенко К. І. Реформа державної служби у питаннях та відповідях: практичний посібник для керівників служб управління персоналом. – К.: Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2016. – 176 с.

3. Продаєвич О. С. Проходження державної служби в Україні: організаційно-правовий аспект: дис канд. юр. наук: 12.00.07 / Продаєвич О. С. – Одеса, 2012. – 238 с.

Перспективи розвитку правового забезпечення проходження служби в органах місцевого самоврядування в контексті адміністративної реформи

*Коляда Т. А., к.ю.н., доцент, доцент кафедри менеджменту і адміністрування
Національного фармацевтичного університету
takolyada@ukr.net*

Загорська А. С., здобувач вищої освіти 2 курсу спеціальності «Адміністративний менеджмент» Національного фармацевтичного університету

Як зазначають вітчизняні вчені та дослідники у галузі державного управління, в юридичному аспекті служба в органах місцевого самоврядування охоплює правове регулювання особливих публічноправових відносин, які загалом можуть бути відображені у формі контрактної та кар'єрної служби.

Кар'єрна служба є переважною, зокрема вона заснована на тому, що службовці пов'язують свою діяльність у ній із просуванням по службі, професійним зростанням, підйомом ієрархічними сходинками.

Говорячи про службу в органах місцевого самоврядування як кар'єрний вид діяльності, передусім необхідно відзначити, що кар'єру неможливо відокремити від професії, отже, служба в органах місцевого самоврядування є професією. Подібне розуміння кар'єри щодо служби в органах місцевого самоврядування дає підстави дослідникам говорити про два типи кар'єри: сутність першого полягає у професійному